

Punt 4. : Heroverweging verzoek om
uittreding uit de GR SOWECO

Gemeente
Hellendoorn

Aan de raad

Samenvatting:

Ter uitvoering van het raadsbesluit van 17 april 2012 inzake uittreding uit de GR SOWECO is in 2012 een procedure voor uittreding gestart. Begin 2013 zijn in dit kader onderhandelingen gestart over de inhoudelijke uitgangspunten bij uittreding en de financiële gevolgen daarvan. Zoals bekend zijn deze onderhandelingen eind juni 2013 afgebroken. Het algemeen bestuur van SOWECO heeft vervolgens op 9 september 2013 bij meerderheid de concept-uittredingsvoorwaarden voor de gemeenten Hellendoorn en Rijssen-Holten voorlopig vastgesteld. Deze concept-voorwaarden zijn op 11 september j.l. aan onze gemeente aangeboden. Wij constateren dat deze voorwaarden volstrekt niet passen binnen het kader van uw raadsbesluit van 17 april 2012. Bovendien wenst het AB bij meerderheid de procedure zodanig aan te passen, dat de uittreding onverkort per 1-1-2014 wordt gerealiseerd, waarbij voorbij wordt gegaan aan de eerder door het AB zelf vastgestelde procedure. Om ongewenste gevolgen van een dergelijk besluit te voorkomen, wordt voorgesteld om uit te spreken dat de gemeente Hellendoorn onder de nu door het AB meegedeelde concept-uittredingsvoorwaarden en de in de stukken vermelde termijn niet van plan is uit te treden uit de GR SOWECO. Daartoe wordt uw raad voorgesteld het eerder genoemde raadsbesluit van 17 april 2012 in te trekken, en het algemeen bestuur van SOWECO hierover te informeren.

Omdat onze gemeente voorstander blijft van een zo lokaal mogelijke uitvoering van de Wsw, en gezien de ontwikkelingen met betrekking tot de Participatiewet, beraden wij ons nog over de verder te ondernemen stappen.

Opdracht:

Rapportage aan gemeenteraad over concept-uittredingsvoorwaarden voor uittreding uit de GR SOWECO.

Aanleiding:

Op 29 maart 2012 resp. 17 april 2012 hebben de gemeenteraden van Rijssen-Holten resp. Hellendoorn ingestemd met het voorgenomen besluit tot uittreding uit de GR SOWECO, onder voorwaarde dat de uittreedsom conform het advies van bureau Langedijk SWO wordt bepaald, en aangegeven de Wsw uitvoering in onderlinge samenwerking lokaal te willen organiseren. Op 11 september 2013 heeft het algemeen bestuur van SOWECO de concept-uittredingsvoorwaarden bekend gemaakt aan beide gemeenten. Naar aanleiding daarvan is het aan uw raad om een beslissing te nemen met betrekking tot het al dan niet heroverwegen van het raadsbesluit van 17 april 2012. Over dit voorstel heeft vooraf afstemming plaatsgevonden met de gemeente Rijssen-Holten.

Doelstelling:

Het nemen van een beslissing met betrekking tot het al dan niet heroverwegen van het raadsbesluit van 17 april 2012. Door het nemen van dit besluit zal er duidelijkheid komen over de te volgen procedures.

Stand van zaken uittreding:

In de besloten vergadering van 5 september j.l. hebben wij de raadscommissie samenlevingszaken geïnformeerd over het voorstel inzake de concept-uittredingsvoorwaarden zoals dat aan het algemeen bestuur van SOWECO is voorgelegd. Wij hebben de raadscommissie ook geïnformeerd over de door ons opgestelde tegen-berekening en onze bezwaren tegen de genoemde voorstellen. Onze bezwaren en de onderbouwing daarvan

(code voor postverwerking)

zijn op 6 september j.l. door onze vertegenwoordiger in het bestuur van SOWECO schriftelijk aangeboden aan het algemeen bestuur (AB) van SOWECO.

Het AB heeft in de vergadering van 9 september j.l. kennis genomen van deze bezwaren. Bij meerderheidsbesluit heeft het AB het voorgelegde concept-besluit desondanks ongewijzigd vastgesteld. Op verzoeken van onze vertegenwoordigers om onderhandelingen te heropenen of alternatieve oplossingen te onderzoeken waarin alle partijen zich zouden kunnen vinden, is door de meerderheid in het AB afwijzend gereageerd. Op 9 september j.l. heeft het AB vervolgens een persbericht doen uitgaan met vermelding van het (meerderheids)besluit.

Op dinsdag 10 september hebben de colleges van B&W van Hellendoorn en Rijssen-Holten overleg gevoerd over de ontstane situatie. Vervolgens is namens onze beide gemeenten een persbericht uitgebracht waarin wij onze bezwaren kort uiteen hebben gezet.

Op 11 september heeft de gemeente Almelo namens het AB SOWECO het concept-uittredingsbesluit officieel aan onze beide gemeenten toegezonden. Het hierin opgenomen concept-besluit luidt als volgt:

“Met inachtneming van art. 33 van de gemeenschappelijke regeling besluiten wij, onder voorbehoud van eventuele zienswijzen van de Ondernemingsraad (OR) van de GR SOWECO, uw verzoek tot uittreding te honoreren per 1 januari 2014 onder de hierna te noemen voorwaarden.”

Wij merken hierbij op dat het voor het AB geschreven pre-advies, waarin de door GR4 aangescherpte procedure staat vermeld, niet is meegezonden. Wij citeren daaruit het volgende:

“Uiteraard krijgen de betrokken colleges een afschrift van het conceptbesluit (concept Beschikking besluit uittreding t.b.v. de GR2 gemeenten, opgenomen als bijlage), opdat deze besproken kan worden en evt. doorgezonden kan worden aan de raden. Let wel, een en ander enkel ter informatie, niet ter besluitvorming. Ook kan men geen verdere zienswijzen indienen. De genoemde organen zijn hiertoe niet bevoegd.

Nadat het advies van OR verwerkt is, wordt op 17 oktober 2013 een extra AB-vergadering gepland. In deze vergadering zal het uittredingsbesluit (definitief) worden vastgesteld. Dit besluit wordt vervolgens aan colleges van de gemeenten Hellendoorn en Rijssen-Holten bekendgemaakt door toezending aan de twee colleges. De uittreding per 1 januari 2014 is dan een feit.

Wel staat voor de twee uitreders administratief beroep open bij Gedeputeerde Staten (GS) wanneer zij zich niet kunnen vinden in het uittredingsbesluit of onderdelen daarvan. Een en ander kent echter geen opschortende werking. De uittreding vindt per 1 januari 2014 plaats, onder de genoemde voorwaarden”.

Door het AB Soweco is in juli 2012 unaniem een stappenplan vastgesteld ten behoeve van het proces van uittreding. Wij constateren dat het AB SOWECO nu (in meerderheid) het besluit heeft genomen dit stappenplan zonder nadere motivering terzijde te schuiven. Daarmee wordt ten onrechte voorbij gegaan aan de bevoegdheid van de gemeenteraden van Hellendoorn en Rijssen-Holten om een definitief besluit te nemen over het al dan niet uittreden uit de GR SOWECO. Verder wil het AB (in meerderheid) op 17 oktober a.s. een definitief uittredingsbesluit nemen op basis van voorwaarden die géén recht doen aan de eerdere besluitvorming binnen het DB/AB SOWECO, waar het uittredingsverzoek van onze gemeente mede op was gebaseerd. Tenslotte wil het AB (in meerderheid) daarbij onverkort vasthouden aan de uittreeddatum van 1-1-2014, zonder enige vorm van overleg met de uittredende gemeenten omtrent de haalbaarheid hiervan. De door het AB constant benadrukte zorgvuldigheid in het besluitvormingsproces wordt hiermee volledig losgelaten.

Gelet hierop hebben wij juridisch advies ingewonnen over de mogelijkheden die ons ten dienste staan om een dergelijke ongewenste situatie te voorkomen. Op basis van de verkregen adviezen

stellen wij vast dat er sprake is van een spoedeisend belang, reden waarom wij uw raad nu al – vooruitlopend op het te verwachten definitieve besluit van het AB – het bijgevoegde concept-besluit voorleggen.

Mogelijke oplossingen:

Wij constateren dat de concept-uittredingsvoorwaarden van het AB SOWECO niet voldoen aan de randvoorwaarden die u hebt vastgesteld in uw raadsbesluit van 17 april 2012. Dit betreft met name de voorwaarde dat de afkoopsom wordt vastgesteld conform het advies van bureau Langedijk SWO (voor de gemeente Hellendoorn een bedrag van afgerond € 1,2 mln), mits op basis van finale kwijting en de opmerking dat deze verminderd kan worden in geval van overname van lopende verplichtingen ten aanzien van gebouwen of personeel voor de lokale uitvoering van de Wsw.

Verder constateren wij dat het AB wenst vast te houden aan de door uw raad vastgestelde uittreeddatum van uiterlijk 1-1-2014. Deze datum kan echter door de ontstane vertraging – die met name veroorzaakt is door de in SOWECO blijvende gemeenten – niet meer als reëel haalbare ingangsdatum worden gezien. Volgens de planning van het stappenplan zou er na het definitieve AB-besluit (voorzien in april/mei 2013) nog een periode van 7 – 8 maanden resteren voor de definitieve besluitvorming binnen de gemeenten, inclusief een termijn van 3 – 6 maanden voor de praktische ontvlechting uit SOWECO en de lokale organisatie-opbouw. De realiteit is dat het definitieve AB-besluit nu op 17 oktober zal plaatsvinden. Het gevolg is dat er géén tijd meer wordt genomen voor besluitvorming binnen de raden en dat er onvoldoende tijd is voor een zorgvuldige implementatie. Om de implementatie binnen 3 – 6 maanden te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat er overleg mogelijk is met SOWECO voor een goede overdracht en eventuele overgangsmaatregelen. Dit is momenteel niet het geval, ondanks een daartoe strekkend verzoek richting de directeur van SOWECO NV.

Gelet hierop hebben wij de volgende alternatieven onderzocht:

1. Het in dit stadium volstaan met kennisneming van de concept-uittredingsvoorwaarden en hiertegen zo spoedig mogelijk administratief beroep instellen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel (waarbij het gaat om de vraag of de geëiste schadevergoeding een reële vergoeding is). Omdat deze procedure géén opschortende werking heeft kan aanvullend daarop een verzoek om een voorlopige voorziening bij de rechter worden ingediend tegen het vasthouden door SOWECO aan de ingangsdatum van 1-1-2014.
2. Het verruimen van de kaders uit uw eerder genoemde raadsbesluit, zodanig dat voldoende middelen worden vrijgemaakt om – samen met de gemeente Rijssen-Holtten - de uittreedsom van € 5,7 mln te kunnen betalen;
3. Het heroverwegen van uw voorgenomen uittredingsbesluit door over te gaan tot intrekking van uw eerdere besluit d.d. 17 april 2012, omdat de gestelde voorwaarden niet passen binnen uw besluit van 17 april 2012, en omdat de beoogde invoeringsdatum van 1-1-2014 in redelijkheid niet meer haalbaar is.

Alternatief 1 heeft als gevolg dat de gemeente afhankelijk is van het oordeel van de provincie c.q. de rechter over de rechtmatigheid van de bestreden besluiten. Omdat beroep bij de provincie géén opschortende werking heeft – tenzij de rechter hiervoor een voorlopige voorziening treft – betekent dit dat de uittreding per 1-1-2014 feitelijk al gerealiseerd wordt onder de door het AB gestelde voorwaarden. Duidelijkheid over de hoogte van de uittreedsom krijgen we dan pas als we al gestart zijn met de lokale uitvoering. De gemeente kan dan in feite niet meer terug, ook al zou de afkoopsom zwaar tegenvallen.

Alternatief 2 achten wij financieel niet verantwoord, en inhoudelijk niet gewenst omdat de geëiste vergoeding naar onze mening niet past bij het uitgangspunt van reële schade. Mede gezien de door de gemeenten Rijssen-Holtten en Hellendoorn opgestelde berekening vinden wij de ge-eiste uittreedsom buiten-proportioneel en geen verantwoorde besteding van gemeenschapsgelden.

Bovenstaande afwegingen resulteren in de conclusie dat wij u voorstellen te kiezen voor alternatief 3, waar wij hieronder nader op ingaan.

Voorgestelde oplossing:

Wij stellen u voor over te gaan tot heroverweging van uw voorgenomen uittredingsverzoek van 17 april 2012, om als gemeente zelf de regie te houden over het wel of niet deel uitmaken van een gemeenschappelijke regeling, zoals in dit geval de GR SOWECO.

Inhoudelijk merken wij daarbij op dat wij voorstander blijven van lokale uitvoering van de Wsw. Daarbij moet wel rekening worden gehouden met de wettelijke kaders die, zoals bekend, nog niet zijn vastgesteld, omdat de Participatiewet nog in voorbereiding is. In deze context blijven wij daarom streven naar een zo lokaal mogelijke uitvoering van de Wsw, rekening houdend met de door de wetgever nog vast te stellen kaders ten aanzien van samenwerking binnen de arbeidsmarktregio Twente.

Verder betekent heroverweging van uw besluit van 17 april 2012 dat wij langer deel blijven uitmaken van de GR SOWECO, en daarin ook onze financiële bijdrage moeten leveren. Zoals bekend hebben de colleges van B&W van Hellendoorn en Rijssen-Holtten in een gezamenlijk schrijven d.d. 28-8-2013 hun bezwaren tegen de (voorlopige) begroting 2014 van SOWECO ingediend. Het AB van SOWECO zal in december 2013 de definitieve begroting 2014 moeten vaststellen, waarbij namens onze gemeente ingezet zal worden op verdere maatregelen om het voorziene tekort binnen SOWECO verder terug te dringen.

Het bovenstaande neemt niet weg dat wij het risico willen wegnemen dat wij geconfronteerd worden met een onverantwoord hoge uittreedsom en een praktisch onhaalbare invoeringsdatum voor lokale uitvoering van de Wsw.

Uiteraard blijven wij bereid in gesprek te gaan met de GR4-gemeenten om een oplossing te vinden in deze situatie. Daarnaast zijn wij ook bereid deel te nemen aan het onderzoeken van alternatieve scenario's waarmee alle partijen zouden kunnen instemmen.

Met inachtneming van bovenstaande kanttekeningen stellen wij u voor vast te stellen dat de gemeente Hellendoorn op basis van de nu aangeboden concept-uittredingsvoorwaarden niet wenst uit te treden uit de GR SOWECO.

Communicatie:

Dit besluit wordt na vaststelling door uw raad zo spoedig mogelijk schriftelijk bekend gemaakt aan het AB van SOWECO.

Daarnaast zal bijzondere aandacht worden besteed aan communicatie over dit besluit richting alle belanghebbenden, waaronder met name de doelgroep van SW-medewerkers, maar ook de lokale werkgeversorganisaties.

Kanttekeningen:

Omdat onze gemeente voorstander blijft van een zo lokaal mogelijke uitvoering van de Wsw, beraden wij ons nog over de verder te ondernemen stappen. Afgesproken is dat hierover op korte termijn nader gerapporteerd wordt.

In afwachting van besluitvorming over de uittreding worden de voorbereidingen voor lokale uitvoering voortgezet.

Financiën:

Gelet op de voorlopige begroting 2014 van de GR SOWECO moet als gevolg van dit besluit rekening worden gehouden met mogelijke meerkosten van € 145.000,-- in verband met de bijdrage in het tekort van SOWECO. In de gemeentebegroting is structureel € 430.000,-- opgenomen voor uitvoering van de Wsw. Ondanks onze bezwaren tegen de voorlopige begroting 2014 van SOWECO zullen wij de (voorlopige) meerkosten meenemen in de voorstellen met betrekking tot de gemeentebegroting 2014.

Besluit:

1. Vast te stellen dat de gemeente Hellendoorn op basis van de nu door het AB van SOWECO aangeboden concept-uittredingsvoorwaarden niet wenst uit te treden uit de GR SOWECO.
2. Gelet hierop het voorgenomen besluit d.d. 17 april 2012 in te trekken, en hiervan mededeling te doen aan het algemeen bestuur van SOWECO.

Nijverdal, 24 september 2013

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

De secretaris,

F. Dijkstra MBA,

de burgemeester,

mevr. A.H. Raven BA,

Nr. 13INT03116

Nijverdal, 26 september 2013

Aldus besloten,

De raad van Hellendoorn,

de griffier,

mevr. drs. K. Zomer

de voorzitter,

mevr. A.H. Raven BA